

Warszawa, 26 marca 2025 r.

54/SOWP/2025/PR

Adresat:

Kancelaria Sejmu RP

Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Nadawca:

Stowarzyszenie Sieć

Obywatelska Watchdog Polska

Ursynowska 22/2

02-605 Warszawa

WNIOSEK

o uznanie petycji za bezzasadną

Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska (dalej jako: „Stowarzyszenie”) sprzeciwia się postulatowi zawartemu w petycji z dnia 19 stycznia 2025 r. (dalej jako: „Petycja”)¹ oraz wnosi o uznanie jej za bezzasadną.

UZASADNIENIE

I. Szczególne znaczenie prawa i wolności rozpowszechniania informacji

Art. 54 ust. 1 oraz art. 61 Konstytucji RP gwarantują wolność pozyskiwania i rozpowszechniania informacji oraz prawo do informacji o działalności organów władzy publicznej. Szczegółowy tryb realizacji tych praw i wolności został pozostawiony do uregulowania w aktach niższego rzędu. Zadanie to realizowane jest przede wszystkim przez Ustawę o dostępie do informacji publicznej.

---

¹ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=PETYCJA&NrPetycji=BKSP-155-X-411/25>

Procedura dostępu do informacji nie może być jednak uregulowana w sposób dowolny, ale musi przebiegać w sposób adekwatny do szczególnego znaczenia i wyjątkowej specyfiki tego prawa. Jednym z powodów jego obowiązywania jest bowiem zagwarantowanie transparentnego funkcjonowania władzy i wyposażenie obywateli w skuteczne narzędzie jej kontroli.

II. Adekwatność obecnej regulacji

Procedura dostępu do informacji zawiera liczne udogodnienia uniemożliwiające organom władzy publicznej utrudnianie dostępu do niej. Fundamentalne znaczenie ma przede wszystkim treść art. 2 ust. 1 UDIP w zakresie w jakim gwarantuje on prawo do informacji każdemu, a także art. 2 ust. 2 UDIP wskazujący, że od osoby wykonującej to prawo nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego. Jeżeli zatem prawo do informacji przysługuje każdej osobie, niezależnie od jej cech, a wniosek o udostępnienie informacji nie musi być w żaden sposób uzasadniony, to tożsamość wnioskodawcy oraz jego motywacja powinny pozostawać bez znaczenia dla sposobu rozpatrzenia wniosku.

Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego:

- *w przepisach u.d.i.p. brak jest nakazu podawania przez wnioskodawcę swoich danych osobowych. W orzecznictwie sądownoadministracyjnym ugruntowany jest pogląd, że wniosek o udostępnienie informacji publicznej można równie dobrze złożyć anonimowo, poprzez email. Wniosek taki wszczyna postępowanie w sprawie udzielenia informacji publicznej.²*
- *nietrafne jest stanowisko, że niepodpisany wniosek o udostępnienie informacji publicznej złożony drogą email nie identyfikuje jego autora. Identyfikatorem jest właśnie adres email, z którego nadano wniosek. To, że adres email nie odzwierciedla imienia i nazwiska, (nazwy) autora wniosku, nie oznacza, że pozbawiony jest cech identyfikujących.³*

III. Niezasadność postulowanych zmian

Postulowana przez autora petycji zmiana prowadząca do uniemożliwienia składania wniosków anonimowych pozbawiona jest merytorycznego uzasadnienia. Doprowadzi jedynie do wzrostu zbędnego formalizmu, co jest sprzeczne z zapowiadаныmi przez władzę działaniami

---

² Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 listopada 2019 r. I OSK 692/18

³ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 czerwca 2022 r. III OSK 5102/21

deregulacyjnymi. Może ona także doprowadzić do wywołania obaw wnioskodawców przed ujawnieniem swoich danych i rezygnacji z ubiegania się o informację. Doprowadzi zatem do obniżenia standardu prawa do informacji, a w konsekwencji spadku transparentności i jakości wykonywania funkcjonowania władzy.

Wbrew wyrażonym obawom należy także podkreślić, że jako Stowarzyszenie uważnie monitorujące praktykę korzystania z prawa do informacji, nie odnotowaliśmy „większej liczby wniosków anonimowych (bez danych osobowych) podpisanych jedynie nazwami postaci fikcyjnych np. z bajek albo sloganami.” Za to regularnie zgłaszają się do nas z prośbą o pomoc osoby, które w obawie przed reperkusjami mają wątpliwości czy złożyć wniosek o udostępnienie informacji we własnym imieniu.

Zmiana prawa nie przyczyni się także do poprawy procedowania wniosków składanych przez sztuczną inteligencję. Po pierwsze należy podkreślić, że wbrew obawom osoby składającej petycję proceder masowego składania wniosków przez sztuczną inteligencję, w celu paraliżu funkcjonowania administracji, nie został dotychczas odnotowany. Po drugie proponowana w petycji zmiana nie przyczyniłaby się do oczekiwanego skutku. Sztuczną inteligencję, czy innego rodzaju program komputerowy z łatwością można zaprogramować w ten sposób, aby opatrzyła ona wniosek losowo wygenerowanymi danymi.

IV. Dokumentacja przebiegu kontroli

Stowarzyszenie sprzeciwia się także wyłączeniu z obowiązku publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) dokumentacji przebiegu kontroli. Po pierwsze należy stwierdzić, że okoliczność nieprzestrzegania lub niepełnego przestrzegania prawa przez organy administracji publicznej nie powinna być argumentem za jego zniesieniem, a raczej wprowadzeniem narzędzi jego skutecznej egzekucji. Nielogiczne jest także uzasadnianie braku obowiązku publikacji w BIP chęcią tej czynności, przy jednoczesnym stwierdzeniu, że dokumenty te mogą być przekazywane w trybie wnioskowym na żądanie każdej zainteresowanej tym strony. Pracochłonność związana z realizacją indywidualnych wniosków i wielokrotnego udostępnienia tej samej informacji jest znacznie większa niż w przypadku jednokrotnego opublikowania informacji w BIP, a następnie odsyłania wnioskodawców do udostępnionych tam informacji. Po trzecie proponowana zmiana pozbawiona jest merytorycznego uzasadnienia. Dokumentacja przebiegu kontroli często ma kluczowe znaczenie dla zrozumienia i oceny jej efektów. Ponadto jej treść i jakość świadczy nie tylko o

podmiocie kontrolowanym, ale także podmiocie kontrolującym i sposobie wykonywania przez niego swoich zadań.

V. Podsumowanie

Możliwość złożenia wniosku o udostępnienie informacji w sposób anonimowy stanowi ważną gwarancję kontroli przestrzegania prawa do informacji. Obowiązek ujawnienia przez wnioskodawcę swoich danych pozbawiony jest uzasadnienia merytorycznego i formalnego. Mógłby jednak doprowadzić do rezygnacji z ubiegania się o informację, a w konsekwencji do spadku transparentności funkcjonowania władzy. Chybione są także argumenty uzasadniające wyłączenie spod obowiązku publikowania w BIP dokumentacji przebiegu kontroli. Z uwagi na to Stowarzyszenie zwraca się z apelem o uznanie złożonej w tej sprawie petycji za bezzasadną.

Członkowie Zarządu, zgodnie z zasadami reprezentacji.

--

Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska

ul. Ursynowska 22/2 | 02-605 Warszawa

tel: 22 844 73 55

adres email: biuro@siecobywatelska.pl

skrytka epuap: SiecObywatelskaWatchdogPolska/skrytka

www.siecobywatelska.pl | www.informacjapubliczna.org

NIP 5262842872

KRS 0000181348 Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie,

XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego